

Seksagesima søndag

1. txt-række

Ringe 10 4 – 391 – 313 // 154 – 292 – 401

Jesus gav sig igen til at undervise nede ved søen. Og en meget stor skare flokkedes om ham, så han måtte gå om bord og sætte sig i en båd ude på søen, mens hele skaren stod på bredden inde på land. Og han lærte dem meget i lignelser, og i sin undervisning sagde han til dem: »Hør her! En sædemand gik ud for at så. Og da han såede, faldt noget på vejen, og fuglene kom og åd det op. Noget faldt på klippegrund, hvor der ikke var ret meget jord, og det kom straks op, fordi der kun var et tyndt lag jord; og da solen kom højt på himlen, blev det svedet, og det visnede, fordi det ikke havde rod. Noget faldt mellem tidsler, og tidslerne voksede op og kvalte det, så det ikke gav udbytte. Men noget faldt i god jord og gav udbytte; det voksede op og groede, og noget bar tredive og noget tres og noget hundrede fold.« Og han sagde: »Den, der har ører at høre med, skal høre!« Da han var blevet alene med sine ledsagere og de tolv, spurgte de ham om lignelserne. Og han svarede dem: »Til jer er Guds riges hemmelighed givet, men til dem udenfor kommer alt i lignelser, for at de skal se og se, men intet forstå, de skal høre og høre, men intet fatte, for at de ikke skal vende om og få tilgivelse. Og han sagde til dem: »Forstår I ikke denne lignelse? Hvordan skal I så kunne forstå de andre lignelser? Sædemanden sår ordet. Med dem på vejen, hvor ordet sås, er det sådan, at når de har hørt det, kommer Satan straks og tager det ord bort, der er sået i dem. De, der bliver sået på klippegrund, er dem, der straks tager imod ordet med glæde, når de har hørt det; men de har ikke rod i sig, de holder kun ud en tid, så når der kommer trængsler eller forfølgelse på grund af ordet, falder de straks fra. Andre er dem, der bliver sået

mellem tidslerne; det er dem, som har hørt ordet, men denne verdens bekymringer og rigdommens blændværk og lyst til alt muligt andet kommer til og kvæler ordet, så det ikke bærer frugt. Men de, der bliver sået i den gode jord, det er dem, der hører ordet og tager imod det og bærer frugt, tredive og tres og hundrede fold.«

Markusevangeliet 4, 1-20

Billedet af sådan en sædemand, der om foråret fløjtende går og sår sin mark til, og med store og gavmilde armbevægelser smider om sig til højre og venstre med så-kornet, det er et fantastisk billede på livsmod og på tro og på håb.

Også selvom det selvfølgelig ikke er et tidssvarende billede; i dag foregår markernes tilsåning med store maskiner, og det foregår vist endda i en og samme arbejds gang om efteråret når der også høstes.

Så nej, landmandsliv er ikke mere hvad det har været – måske er det i virkeligheden bedre at sammenligne sædemanden med, når vi i dag sår vores køkkenhaven til.

Det gør man nemlig typisk om foråret; Nogle gange kommer man endda måske til at så lidt for tidligt, af bare begejstring over at solen skinner og fordi man har så meget lyst til at komme i haven – Så står man dér med alle frøposerne med farvestrålende billederne på, af blomster eller kæmpe gulerødder og radisser og glæder

sig til hvordan det hele skal komme op og hvor smukt det skal blive og hvor godt det skal smage!

Man sår nemlig håb! Og man gør det med tro! – glemt er for et øjeblik alle dræbersneglene og skvalderkålen og brændenælderne.

At så sin have til, dét er helt elementært et udtryk for livsmod - troen på at det hele nytter noget.

Man kan jo bare prøve at forestille sig et menneske, der har resigneret.

Een, der har givet op overfor livet og fremtiden - eller måske bare givet op overfor skvalderkålen og dræbersneglene, han eller hun orker vel ikke at så en køkkenhave til. For hvad skulle det kunne nytte, tænker man, der kommer jo alligevel aldrig noget ud af det, og er med den indstilling det diametrale modbillede på dagens sædemand.

I lignelsen, som Jesus fortæller den, er der endda *yderligere* en ting, der forstærker billedet på livsmod og håb.

Og det er jo at sædemanden sår sit korn, OGSÅ dér hvor han *ved* at det ikke nytter noget, dér hvor det ikke *kan* gro.

Og det gør sædemanden fordi hans HÅB er stærkere end hans VIDEN.

”De vises visdom vil jeg ødelægge, de kloges klogskab vil jeg tilintetgøre”, som Paulus skrev det – netop med

HÅB; det er den skønne dårskab, der prædikes om i dag, på en søndag, hvor det godt nok iflg. kalenderen stadig er vinter, men hvor foråret er piplende på vej med alle de vintergækker og erantisser og dorothealiljer, der skyder op af jorden lige nu, så det er en fryd!

Men alligevel er der også noget, ikke *kun* frydefuldt, men også en lille smule foruroligende ved denne her lignelse.

Nemlig når Jesus siger til sine disciple at DE har fået gudsrigets hemmelighed, men dem udenfor, de skal ”se og se og intet forstå og høre og høre men intet fatte, for at de ikke skal vende om og få tilgivelse.”

SKAL noget korn da falde på stengrund? SKAL nogle mennesker gå fortabt?

Den tanke kunne man godt synes var en umiddelbar logisk konsekvens, af det Jesus siger.

Men hér må man huske at skelne mellem de forskellige typer af lignelser vi læser i det nye testamente.

Lignelserne i *Mattæusevangeliet* starter gerne med et ”med himmeriget er det som med” – og så kommer der en historie, der altså er et billede på hvordan Guds Rige er, når det folder sig ud og alt er som Gud ønsker det skal være.

Sådan startede lignelsen ikke i dag. Og sådan starter lignelserne ikke i Markusevangeliet. ”Hør her!”, sagde Jesus bare. Sædemanden, der sår sit korn er ikke et billede på himmeriget, men et billede på verden – og på Guds ord i verden.

Så vi kan ikke konkludere at Gud VIL at noget korn skal falde på stengrund, og nogle mennesker gå fortabt, men vi kan være enige i billedet af verden, at sådan er den jo:

Der er gennem de sidste 2000 år prædikeret i øst og vest og nord og syd, der findes sandsynligvis ikke den plet hvor ikke Ordets røst er blevet hørt, som vi synger det til pinse – og alligevel er hele verden jo ikke blevet kristen.

Og selv der hvor kristendommen slog rod er verden ikke kun Guds rige, med fryd og glæde og 100-folds kærlighed blandt de kristne; nej hjertets hårdhed og kulde findes sandelig også her blandt egne tidselgemytter.

HVORFOR verden ikke er Guds rige endnu, kan ingen svare på.

HVORFOR der findes sorg og nød og sygdom og ondskab side om side med alt det gode der også findes her hos os, ved vi ikke – vi kan bare se at det er der, og vi må som Guds ”viceværter” for verden, gøre det bedste for at sygdom og ondskab ikke får lov at brede sig.

Og det kan vi gøre ved at lade ”den gode jord” fylde og brede sig i vores indre. Ved at være bløde og frugtbare og modtagende og lyttende.

Den, der har ører at høre med, skal høre, sagde Jesus. Alle mennesker har fået to ører og kun een mund, og det siger måske noget om målestoksforholdet mellem hvor meget vi skal lytte og hvor meget vi skal tale.

Stilhed og tavshed og ro er blevet en stor luksus i vores verden.

Vi bliver revet i fra alle retninger, og der kæmpes om vores opmærksomhed med alverdens ting, alt sammen så højroset, at det er svært ikke at blive forvirret af det.

Og det giver en uro inden i os, så vi bliver usikre på vores liv og på om det hele mon går an, eller hvor det hele dog skal ende.

Jeg kan huske engang da jeg var lille og var med familien på sommerferietur sydpå; vi var os alle, dvs. to voksne, 4 børn, en stor hund, to undulater, telt og oppakning til 4 uger, stuvet sammen i en orange Lada-stationcar på vej over alperne.

Man tænkte ikke over larmen inde i bilen før vi på et tidspunkt holdt stille.

Og så gik det op for én *hvor* stille der kan være i bjergene! Jeg troede lige et øjeblik jeg var blevet døv, men jeg kunne jo se hvordan alles skuldrer pludselig faldt ned i normalt leje og man sukkede dybt, og *så* den fantastiske skønhed vi kørte midt i.

Sjælen har ligesom kroppen også brug for stilhed og pauser.

Og oplever man måske det sjældne øjeblik, at kigge hen over hovedet på tidslerne, oplever man at larmen og virakken er taget fra én, og man er overladt til stilheden og eftertænksomheden, så er chancen der for at man får øje på denne her sædemand, der går og sår og sår og sår. Og det går op for én at det har han faktisk gjort hele tiden.

Strøet ødselt om sig med små spirer der kan fæste sig og slå rod i vores hjerter, så Guds Rige kan vokse op midt iblandt os.

Lignelsen om Sædemanden fortæller os at Guds Ord er rigeligt; - Det bliver sået rundhåndet til højre og venstre.

Og ”Ordet, der udgår af Guds mund vender ikke virkningsløst tilbage til Gud, men gør hans vilje og udfører hans ærinde”.

Lignelsen fortæller også at Gud gjorde sit ord ganske småt – som en uanselig tør lille kerne.

Hvis det ikke lægges i jorden og opløses, hvis det ikke høres - så forbliver det en ufrugtbar lille tør sag - men hvis det opløses, går til grunde i jorden, så sætter det rod og spire - og får vækst.

Jesus var selv dette ord. Guds visdom, Guds ord, Guds skabermagt - gemt i et menneske i kød og blod, som hengav sig selv helt. Opløstes i vort liv, for vores skyld.

Vi véd at Gud selv er som sædemanden, vi véd at vi i Jesus er forsonede med Gud selv, med alt hvad vi har af tidsler og klippegrund og fortrampet, ufrugtbart jord i vores indre. Vi er alligevel hans korn værdige.

Så det hele går an – også med os, heldigvis.

Amen.